

مدیرکل کتابخانه‌ها، مجلات، انتشارات علمی و علم‌سنجی دانشگاه آزاد در گفت‌وگو با «فرهیختگان» خبر داد

شمارش معکوس راه‌اندازی سامانه جدید مجلات علمی

راه‌اندازی سامانه ارزیابی ویژه اساتید علوم انسانی

سارا طاهری

خبرنگار گروه دانشگاه

اداره کل کتابخانه‌ها، مجلات، انتشارات علمی و علم‌سنجی دانشگاه آزاد این روزها تلاش خود را به کار بسته است با طراحی امکانات و برنامه‌ریزی لازم مسیر صعود به مرجعیت علمی را هموار کند. راه‌اندازی سامانه‌ای برای ارزیابی اساتید علوم انسانی، راه‌اندازی مجلات دانشگاه آزاد، پیاده‌سازی سامانه رتبه‌بندی بین‌المللی برای دانشگاه‌ها از جمله این اقدامات است که حمید افتخاری مدیرکل کتابخانه‌ها، مجلات، انتشارات علمی و علم‌سنجی و رئیس کتابخانه مرکزی دانشگاه آزاد در گفت‌وگو با «فرهیختگان» جزئیاتی از آن را تشریح کرد. او می‌گوید دانشگاه آزاد اسلامی به دنبال پیاده‌سازی یک سامانه رتبه‌بندی بین‌المللی برای دانشگاه‌هاست و در همین راستا مذاکراتی با چند کشور صورت گرفته است.

۱۱۱

راه‌اندازی سامانه ارزیابی ویژه اساتید علوم انسانی

مدیرکل کتابخانه‌ها، مجلات، انتشارات علمی و علم‌سنجی و رئیس کتابخانه مرکزی دانشگاه آزاد در تشریح برنامه‌های این مجموعه به «فرهیختگان» گفت: «یکی از برنامه‌های اداره کل کتابخانه‌ها و مجلات اضافه کردن بحث کتاب به علم‌سنجی است و همچنین برنامه داریم تا بتوانیم اطلاعات اساتید گروه علوم انسانی که مقالات خود را به زبان فارسی چاپ می‌کنند را نیز از سامانه علم‌سنجی دریافت کنیم.»

او با بیان اینکه سامانه ارزیابی برای اساتید علوم انسانی و به‌طورعام ارزیابی برای مجلات فارسی‌زبان راه‌اندازی می‌شود، اضافه کرد: «یکی از مشکلاتی که درخصوص اساتید علوم انسانی وجود دارد این است که چون مقالات خود را به زبان فارسی ارائه می‌دهند، در سامانه‌های بین‌المللی مانند اسکوپوس اطلاعاتی از آنها وجود ندارد تا بتوانیم آنها را ارزیابی کنیم. بنابراین درحال پیاده‌سازی یک برنامه ارزیابی برای آنها هستیم؛ اقدامی که برای اولین بار در کشور صورت می‌گیرد.»

سامانه مجلات دانشگاه آزاد

تا ۱۰ روز آینده راه‌اندازی می‌شود

افتخاری تصریح کرد: «در حوزه مجلات قراردادمان با مجموعه‌ای که کار را پیش می‌بردیم به مرحله نهایی رسیده و تست‌های سامانه را انجام داده و سرور نیز آماده شده است. همچنین تست روی سرور نیز انجام و نرم‌افزارها نیز تست شده و تاییدیه‌های لازم را از مراکز دریافت کردیم و به‌زودی استارت انتقال اطلاعات نیز کلید و تا آخر هفته قرارداد این سامانه امضا می‌شود. در حال حاضر سامانه طراحی شده و در حال تست آن هستیم. یعنی هم کارهای مالی و هم بحث حقوقی و اجرایی آن در حال انجام است و تا ۱۰ روز دیگر راه‌اندازی می‌شود.»

مدیرکل کتابخانه‌ها، مجلات، انتشارات علمی و علم‌سنجی و رئیس کتابخانه مرکزی دانشگاه آزاد توضیح داد: «سکوی نشر همان سامانه مجلات دانشگاه است که به نشانی sanad.iau.ir فعال بوده و درحال انجام تست روی آن هستیم. درواقع تست‌های امنیتی، تست‌های انتقال و... روی آن انجام شده و پس از تست‌هایی نهایی، از این سامانه به‌صورت رسمی رونمایی می‌شود. این سامانه ابزارهای بسیار خوبی را دراختیار ما قرار خواهد داد تا مدیریت نشریات و بحث کنترل کیفی مجلات را دنبال کنیم. همچنین هم‌افزایی مجلات توسط این سامانه فراهم می‌شود تا شاهد رشد مجلات دانشگاه آزاد باشیم.» او بیان کرد: «تفاهمنامه راه‌اندازی سامانه سند دی‌ماه سال گذشته توسط دکتر طهرانچی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی با جهاد دانشگاهی به امضا رسید.»

مدیرکل کتابخانه‌ها، مجلات، انتشارات علمی و علم‌سنجی و رئیس کتابخانه مرکزی دانشگاه آزاد در بخش دیگری از سخنان خود بیان کرد: «در حوزه رتبه‌بندی اخیرا مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری آماری از ۱۱۰ دانشگاه برتر ایران ارائه داده است که اطلاعاتی از دانشگاه آزاد در این رتبه‌بندی حضور ندارد. این درحالی است که اگر دانشگاه آزاد را به‌صورت عام نگاه کنیم با توجه به آمارهای بین‌المللی برترین دانشگاه ایران محسوب‌شده و اگر جزه‌به‌جز یعنی واحدبه‌واحد درنظر بگیریم واحدهای این دانشگاه از جمله علوم و تحقیقات، واحد تهران مرکزی، اصفهان و... جزو دانشگاه‌های برتری هستند که در رتبه‌بندی‌های بین‌المللی حضور دارند.»

او در ادامه تصریح کرد: «اما در رتبه‌بندی ارائه شده توسط مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری، نامی از دانشگاه آزاد وجود نداشت؛ یکی از علت‌ها این است که ما اطلاعات خود را به این مرکز ارائه نکرده بودیم و همچنین متأسفانه همکاری لازم را از سوی آنها دریافت نکردیم. اگر ما اطلاعاتی به این مرکز ارائه می‌کنیم باید خدماتی نیز از آنها دریافت کنیم.»

آمار نشریات دانشگاه آزاد اسلامی به تفکیک گروه تحصیلی

تعداد نشریات گروه پزشکی	۲۲
تعداد نشریات غیرفعال گروه پزشکی	۱۳
درصد نشریات غیرفعال گروه پزشکی	۵۹٪
تعداد نشریات گروه علوم انسانی	۲۳۴
تعداد نشریات غیرفعال گروه علوم انسانی	۶۹
درصد نشریات غیرفعال گروه علوم انسانی	۲۹٪
تعداد نشریات گروه هنر و معماری	۱۶
تعداد نشریات غیرفعال گروه هنر و معماری	۵
درصد نشریات غیرفعال گروه هنر و معماری	۳۱٪
درصد نشریات گروه علوم پایه	۷۵
تعداد نشریات غیرفعال گروه علوم پایه	۳۲
درصد نشریات غیرفعال گروه علوم پایه	۴۵٪
تعداد نشریات گروه فنی و مهندسی	۶۵
تعداد نشریات غیرفعال گروه فنی و مهندسی	۲۵
درصد نشریات غیرفعال گروه فنی و مهندسی	۴۵٪
تعداد نشریات گروه کشاورزی	۷۲
تعداد نشریات غیرفعال گروه کشاورزی	۳۴
درصد نشریات غیرفعال گروه کشاورزی	۴۷٪

پیاده‌سازی سامانه رتبه‌بندی بین‌المللی برای دانشگاه‌ها

افتخاری با بیان اینکه دانشگاه آزاد اسلامی به دنبال پیاده‌سازی یک سامانه رتبه‌بندی بین‌المللی برای دانشگاه‌ها است، ادامه داد: «این رتبه‌بندی مانند رتبه‌بندی دانشگاه‌های منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری آماری از ۱۱۰ کشور انجام داده‌ایم که درصورت راه‌اندازی این سامانه افتخاری برای کشور خواهد بود که بتوانیم با همکاری بین‌المللی از مراکز دانشگاهی مختلف یک سامانه جدید برای رتبه‌بندی دانشگاه‌ها پیاده‌سازی کنیم.»

او عنوان کرد: «در همین راستا مذاکراتی با چند کشور صورت گرفته که آنها نیز از راه‌اندازی این سامانه استقبال کردند. اگر این اتفاق بیفتد این سامانه قطعا یکی از مراکز رتبه‌بندی مهم در دنیا خواهد بود که ایده اولیه آن توسط دانشگاه آزاد اسلامی بوده و در این دانشگاه نیز مستقر می‌شود. ما با کشورهای بزرگی وارد مذاکره شده‌ایم و کشورهای کوچک که دارای اعتبار علمی بالایی نیستند مدنظرمان نبوده است.»

او تأکید کرد: «با راه‌اندازی این سامانه بین‌المللی اتفاق بزرگی رقم خواهد خورد و بحث مرجعیت علمی که در سند چشم‌انداز دیده شده، محقق می‌شود.»

صدور مجوز ۳۵ مجله در ۳ ماه اخیر

او در ادامه درخصوص تعداد مجلات دانشگاه آزاد نیز صحبت به میان آورد و در پاسخ به این سوال که چرا دانشجویان دکتری برای چاپ مقالات خود در مجلات دانشگاه با مشکلاتی مواجه هستند، گفت: «تعداد مجلات دانشگاه آزاد اسلامی کم نیست و در حال حاضر ۴۶۷ مجله ثبت شده در دانشگاه آزاد اسلامی حضور دارد که حدود ۳۵ مجله نیز مجوز گرفتند که در فرآیند‌های تاسیس هستند. بنابراین در حال حاضر حدود ۵۰۰ مجله در این دانشگاه وجود دارد که تعداد کمی نیست.»

افتخاری خاطر نشان کرد: «البته ما در چند رشته با کمبود نشریه علمی هم در دانشگاه آزاد و هم در کشور مواجه هستیم. حوزه هنر، زبان و ادبیات عربی و برخی دیگر از رشته‌های حوزه علوم انسانی از جمله این حوزه‌ها هستند که در آنها با کمبود مجله روبه‌رو هستیم. خوشبختانه با پیگیری‌های معاونت‌های موضوعی حدود ۳۵ مجله در ۳ ماه اخیر مجوز تاسیس گرفتند که در صورت فعالیت مشکل مان در حوزه کمبود مجلات کمتر می‌شود.»

به دنبال انتشار مجلات به زبان عربی هستیم

او عنوان کرد: «یک بحث نیز درخصوص رشته‌های خاص از جمله زبان عربی وجود دارد که با دوستان حوزه بین‌الملل کار را پیش می‌بریم تا مجلاتی به زبان عربی با همکاری بین‌المللی از عراق، سوریه و لبنان منتشر کنیم. تاسیس مجله فرآیند ساده‌ای نیست و اخذ مجوز از وزارت علوم، وزارت ارشاد و تعیین ارکانی که با قوانین وزارت علوم سازگاری داشته باشند و بتوانند در هدایت مجله به ما کمک کنند فرآیند زمان‌بری است. با این حال مجوز صدور مجوز برای مجلات بیشتر در دستور کارمان است تا مشکلات در این حوزه کاهش یابد.»

مدیرکل کتابخانه‌ها، مجلات، انتشارات علمی و علم‌سنجی و رئیس کتابخانه مرکزی دانشگاه آزاد اضافه کرد: «عمده مشکلات مان در کمبود مجلات در حوزه علوم انسانی است. اساتید حوزه فنی و مهندسی، علوم پایه و کشاورزی مقالات خود را به زبان انگلیسی چاپ می‌کنند چندان درگیر مجلات فارسی داخلی نیستند. تعداد زیادی مجلات با رتبه‌بندی بین‌المللی در دنیا وجود دارند و اعضای هیات علمی در حوزه علوم و مهندسی مشکلی برای چاپ مقالات خود ندارند.»

او اضافه کرد: «این درحالی است که اساتید حوزه علوم انسانی و دانشجویان این حوزه از جمله فقه، زبان فارسی و... باید مقالات خود را به زبان فارسی بنویسند و نیازمند مجلات به زبان فارسی هستند، به همین دلیل در این حوزه با مشکلاتی مواجه بوده و در تلاشیم تا این مشکلات را مرتفع کنیم. البته تعداد مجلات مان در این رشته‌ها نیز کم نیست، اما مجلات مان هنوز نمایه وزارت علوم را دریافت نکردند و این درحالی است که طبق بخشنامه مقاله‌ای که توسط دانشجویان دکتری چاپ می‌شود باید رتبه وزارتین را داشته باشد.»

در ۲ ماه اخیر، ۳ مجله دانشگاه آزاد رتبه وزارتین را دریافت کردند

افتخاری گفت: «در تلاش هستیم تا مجلات مان رتبه وزارت علوم را دریافت کنند که در دو ماه اخیر، ۳ مجله دانشگاه آزاد اسلامی رتبه وزارتین را دریافت کردند و به مجلات دیگر نیز کمک کرده و در حال رایتی با وزارت علوم هستیم تا آنها نیز بتوانند این نمایه را اخذ کنند. همچنین با معاونت علوم، مهندسی و کشاورزی و معاونت علوم انسانی و هنر نیز مذاکراتی انجام دادیم تا برای مجلات دانشگاه آزاد که هنوز نمایه وزارتین را دریافت نکردند ضریبی قائل شویم تا به‌طور مثال دانشجو بتواند با ۲ مقاله دفاع کند. یعنی به‌جای یک مقاله وزارتین دو مقاله در مجلات دانشگاه آزاد که هنوز رتبه نگرفتند ولی در رتبه‌بندی‌های دانشگاه آزاد دارای رتبه A و A+ پلاس هستند، چاپ کنند. البته ما برای دانشجویان ارشد با مشکلی مواجه نیستیم و این مشکل برای دانشجویان دکتری وجود دارد.»

او در ادامه اظهار کرد: «درصورت مساعدت معاونت علوم، مهندسی و کشاورزی و معاونت علوم انسانی و هنر، دانشجویان نیاز به مجلات وزارت علومی نخواهند داشت که در حال حاضر فساد چشمگیری در آنها در حال رخ دادن است.»

آخرین آمار مجلات علمی دانشگاه به تفکیک گروه‌ها

او تأکید کرد: «دانشجویان دکتری باید در مجله‌ای که رتبه علمی وزارتین را اخذ کرده، مقالات خود را چاپ کنند. همه مجلات ما رتبه وزارتین را ندارند بنابراین دانشجویان دکتری می‌توانند در مجلات دانشگاه آزاد مقالات خود را چاپ کنند اما نمی‌توانند در آن دفاع کنند. بنابراین باید بخشنامه خود را اصلاح کرده و معاونت‌های موضوعی به این موضوع ورود کرده و شرایط را تسهیل کنند تا دانشجویان دکتری ما بتوانند با چاپ مقالات خود در مجلات دانشگاه آزاد نیز از پایان نامه خود دفاع کنند.»

مدیرکل کتابخانه‌ها، مجلات، انتشارات علمی و علم‌سنجی و رئیس کتابخانه مرکزی دانشگاه آزاد گفت: «تعداد نشریات گروه علوم انسانی ۲۳۴ نشریه، گروه پزشکی ۲۲ نشریه، گروه هنر و معماری ۱۶ نشریه، گروه علوم پایه ۷۰ نشریه، گروه فنی‌ومهندسی ۶۰ نشریه و گروه کشاورزی ۷۰ نشریه است.»

سایت فروش کتاب بالا آمده و در دسترس است

افتخاری درخصوص اقدامات این مرکز در حوزه کتاب نیز صحبت به میان آورد و توضیح داد: «بخشنامه‌ای را به واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی صادر کردیم که اقدامات خاصی از جمله تقدیر از نویسندگان برتر، کتابخوان‌های برتر، رونمایی از کتاب‌های پرفروش و... را در دستور کار قرار دهند. با دکتر نوروزی مدیرکل چاپ و نشر دانشگاه آزاد مذاکراتی کردیم تا سامانه فروش کتاب را رونمایی کنند. همچنین قرار است آماری درخصوص کتاب‌های پرفروش نیز به ما ارائه دهند.»

او ادامه داد: «تقدیر از کتابدارهای برتر در هفته کتاب و کتابخوانی یکی دیگر از برنامه‌های ما در هفته کتاب و کتابخوانی خواهد بود. همچنین استارت سامانه کتابخانه‌های کشور در این هفته خواهد خورد.»

مدیرکل کتابخانه‌ها، مجلات، انتشارات علمی و علم‌سنجی و رئیس کتابخانه مرکزی دانشگاه آزاد در پایان گفت: «یک برنامه نیز برای فروش کتاب گواهییم داشت و با چند ناشر بین‌المللی در این راستا مذاکراتی نیز صورت گرفته است. برگزاری نمایشگاه کتاب در داخل واحدهای دانشگاه آزاد را نیز برای فروش کتاب دنبال می‌کنیم.»

امروز؛ آخرین مهلت ثبت‌نام در آزمون دکتری

ثبت‌نام آزمون ورودی مقطع دکتری نیمه‌متمرکز (Ph.D) دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی سال ۱۴۰۲ از ۲۲ آبان در سایت سازمان سنجش آموزش کشور آغاز شده است و داوطلبان تا امروز؛ ۲۹ آبان مه فرصت دارند در این آزمون ثبت‌نام کنند.

آزمون ورودی مقطع دکتری نیمه‌متمرکز (Ph. D) دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی سال ۱۴۰۲ به‌منظور پذیرش دانشجو در مقطع دکتری تخصصی در دوره‌های روزانه، نوبت دوم، دانشگاه آزاد اسلامی، دانشگاه پیام نور، دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی غیرانتفاعی، مشترک و پردیس خودگردان دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی در روز پنجشنبه ۱۱ اسفند ۱۴۰۱ برگزار می‌شود. هر داوطلب براساس ضوابط مندرج در دفترچه راهنمای ثبت‌نام و شرکت در آزمون می‌تواند در یک کدرشته امتحانی ثبت‌نام و در آزمون مربوط شرکت کند. متقاضیان لازم است ابتدا دفترچه راهنمای ثبت‌نام و اطلاعیه اعلام شرایط و ضوابط ثبت‌نام که از طریق درگاه اطلاع‌رسانی سازمان سنجش منتشر می‌شود را به‌دقت مطالعه کنند و درصورت واجد شرایط بودن، کارت اعتباری ثبت‌نام خریداری کرده و اقدام به ثبت‌نام کنند.

دانشگاه‌های برتر اسکل ردفیف بودجه جداگانه می‌گیرند

مهدی شهبازی، دبیر اجلاس روسای دانشگاه‌های بزرگ کشور گفت: «بودجه محدود آموزش عالی بین ۲۳۰۰ واحد دانشگاهی پخش می‌شود و آنچه در پی این توزیع بودجه اتفاق می‌افتد، این است که در عمل به واحدهای بزرگ که رسالت ویژه آنها تولید علم است، بودجه مناسبی تعلق نمی‌گیرد. بنابراین روسای دانشگاه‌های بزرگ این است که ساماندهی و تحول آموزش عالی در دستور کار قرار گیرد.»

او ادامه داد: «درخواست روسای دانشگاه‌های بزرگ کشور این بود که بودجه دانشگاه‌های برتر در اختیار این دانشگاه‌ها قرار گیرد تا براساس ویژگی‌های دانشگاه، نیاز و سرانه‌ای که دارند توزیع شود. به این ترتیب در گفت‌وگو با رئیس کمیسیون برنامه‌بودجه مجلس شورای اسلامی مقرر شد اسمال یک ردیف جداگانه برای دانشگاه‌های برتر اختصاص پیدا کند.»

شهبازی گفت: «بیک کارگروه ویژه تخصصی با مدیریت دانشگاه تهران و مسئولیت رئیس سازمان توسعه سرمایه‌گذاری دانشگاه و با حضور نمایندگان ۱۴ دانشگاه برتر تشکیل شود و بندهایی را راجع به فصل آموزش عالی برنامه هفتم توسعه تدوین کنند و در برنامه بگنجانند.»

اختصاص امتیاز ارتقا به اساتید برگزاکر کننده کرسی‌های علمی وترویجی

عبدالکریم بهجت‌پور در گفت‌وگو با مهر گفت: «هیات‌حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره آزاداندیشی، اختصاص امتیاز به اعضای هیات علمی برای برگزاری کرسی در آیین نامه ارتقا اساتید را تصویب و به دانشگاه‌ها ابلاغ کرده است.»

وی ادامه داد: «وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و بخش‌های دیگر آموزش عالی آن را اعمال کرده‌اند.»

قائم‌مقام رئیس هیات حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره افزود: «بنابراین هر کرسی برگزار شود، چه کرسی ترویجی و چه کرسی علمی باشد درصورتی که کرسی موقتی باشد، توسط هیات حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره به فرد برگزار کننده کرسی گواهی ارائه می‌دهد که توسط دبیر هیات حمایت و مسئول دستگاه مربوطه امضا می‌شود و در اختیار فرد یا دانشگاه قرار می‌دهند تا امتیازهای مذکور اعمال شود.» به گفته او، در سال ۹۲ هیات حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی مجدداً کارش را شروع کرد و دبیرخانه آن به دبیرخانه شورای عالی منتقل شد.

نیمکت خبر